

Uwaga na oszustów

Sprawdzaj firmy podające się **ZA OPERATORÓW** programu „Czyste Powietrze”!

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach ostrzega przed firmami, które zapraszają na spotkanie i nakłaniają do współpracy, powołując się na partnerstwo w programie, a często też bezprawnie posługując się znakami graficznymi „Czystego Powietrza” czy instytucji zarządzających programem. - **Bądź czujny, zapytaj o tego wykonawcę w swojej gminie. I niech Cię nie zmyli fakt, że spotkanie konsultacyjne dla mieszkańców jest organizowane w wynajętej sali gminy czy urzędu - ostrzega Fundusz.**

! Pamiętaj!

Ogólnopolski program „Czyste Powietrze” - pod nadzorem Ministerstwa Klimatu i Środowiska - wdrażany jest przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, we współpracy z szesnastoma wojewódzkimi funduszami ochrony środowiska i gospodarki wodnej, gminami w całej Polsce (mamy ponad 2 tys. zaangażowanych JST) oraz wybranymi bankami. Wszystkie te instytucje - w tym listę gmin prowadzących punkty konsultacyjno-informacyjne „Czystego Powietrza” i banków oferujących Kredyt Czyste Powietrze - można znaleźć na oficjalnej stronie programu: czystepowietrze.gov.pl. Fundusz **Nie promuje** w programie konkretnych urządzeń i materiałów, ani firm wyko-

nawczych czy instalacyjnych, dlatego należy sprawdzić z kim się współpracuje i co wybiera, bo ryzyko jest duże i kosztowne.

! Kto jest operatorem programu „Czyste Powietrze”?

Obecnie trwa też pilotaż operatorów programu „Czyste Powietrze”, którzy są uprawnieni na podstawie stosownych umów lub porozumień do wspierania naszych beneficjentów w uzyskaniu dotacji, przeprowadzeniu i rozliczeniu przedsięwzięcia, ale tylko w dwóch województwach. W pozostałych Fundusz nie prowadzi tego typu działań.

Na terenie Małopolski w imieniu Funduszu działa 5 operatorów prywatnych ze specjalnymi identyfika-

torami (więcej pod linkiem: czystepowietrze.gov.pl/partnerzy/operatorzy/malopolskie) oraz 23 gminnych, z kolei w województwie świętokrzyskim mamy 28 gminnych operatorów (czystepowietrze.gov.pl/partnerzy/operatorzy).

! W żadnym innym województwie nie jest prowadzony program operatorski.

- Dlatego bądź uważny, gdy ktoś puka do Twoich drzwi i wspierając się znakiem graficznym programu, czy nazywając się operatorem lub partnerem „Czystego Powietrza” namawia do współpracy przy uzyskaniu dotacji na wymianę kopciucha i termomodernizację Twojego domu. Są to nieuczciwe praktyki, wy-

korzystające Twoją niewiedzę i mogące skończyć się konsekwencjami finansowymi (np. będziesz musiał oddać zaliczki, które w Twoim imieniu i za Twoją zgodą pobierze nieuczciwy wykonawca) - ostrzega WFOŚiGW w Katowicach.

! Niebawem operatorzy w całej Polsce

Przy okazji Fundusz informuje, że na bazie doświadczeń z dwóch wspomnianych pilotaży, pracuje nad ogólnopolskim programem operatorów „Czyste Powietrze”, którzy będą w zasięgu ręki wnioskodawców w każdym województwie. Takie rozwiązanie planuje na 2025 r., a o jego szczegółach będą informacje, m.in. na stronie programu: czystepowietrze.gov.pl.

Idą zmiany?

► Trwają konsultacje społeczne dotyczące kryteria korzystania z programu „Czyste Powietrze”.

- Dostrzegamy pilną potrzebę zmiany programu „Czyste Powietrze”. Reforma, która miała miejsce w ubiegłym roku, jeszcze za poprzednich władz, była po prostu zła. Zwiększenie dofinansowania i prefinansowania przy braku limitów kosztów jednostkowych inwestycji, spowodowało, że teraz mamy do czynienia z wieloma nieprawidłowościami. Musimy temu jak najszybciej zaradzić - podkreślił zastępca prezesa zarządu NFOŚiGW Robert Gajda.

„Czyste Powietrze” jest programem dopłat do wymiany starych pieców oraz docieplenia domów jednorodzinnych. Ma na celu poprawę jakości powietrza oraz zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych przez wymianę źródeł ciepła i poprawę efektywności energetycznej budynków mieszkalnych jednorodzinnych. Kry-

teria programu są stale dopracowywane w trosce o jego beneficjentów.

! Kryteria wejścia do programu

Zwrócono uwagę na problem sztucznego zaniżania dochodów przez dopisywanie osób do składu osobowego gospodarstwa domowego czy przepisywania współwłasności budynku na osoby o niskich dochodach w rodzinie. Zastanawiano się, czy progi dochodowe powinny być jedynym kryterium oraz jaka powinna być ich wysokość. Wskazano na konieczność włączenia GOPS i MOPS do przyznawania 100% dofinansowania oraz uwzględnienia w tej kwalifikacji stanu technicznego budynku.

! Prefinansowanie „Czystego Powietrza”

Zwrócono uwagę na problem nieuczciwych praktyk. Wypunktowano nadużycia i wykorzystywanie niewiedzy osób najmniej zamożnych, które zdarzają się przez zbyt elastyczne zasady i uproszczone procedury programu, dzięki którym miało być łatwiej i szybciej o dotacje. Zaproponowano stworzenie innych kryteriów i zasad. Uczestnicy spotkania zgodzili się, że prefinansowanie w zasadzie nie byłoby potrzebne, gdyby zapewnić szybkie wypłaty w formie refundacji.

! Standard energetyczny budynków

Rozważono wprowadzenie oceny energetycznej budynku

przed rozpoczęciem prac oraz wymóg osiągnięcia konkretnego standardu energetycznego budynku po realizacji przedsięwzięcia. Zaproponowano wprowadzenie obowiązkowej termomodernizacji, np. przy najwyższym poziomie dofinansowania. Uczestnicy sugerowali też odejście od audytów energetycznych na rzecz świadectw charakterystyki energetycznej budynków.

! Wykonawcy

Zaproponowano uszczegółowienie wzoru umów i wprowadzenie wymogu ubezpieczeń

OC. Omówiono stworzenie listy rekomendowanych wykonawców i zaangażowanie organizacji branżowych w ich weryfikację. Zasugerowano, żeby rozważyć wzmocnienie nadzoru na rozliczeniach między beneficjentem a wykonawcą, tak, aby można było zweryfikować wystawione faktury.

! Technologie stosowane w programie

Obecnie osoby zainteresowane dotacją są zobowiązane do wymiany tzw. kopciuchów na efektywne i ekologiczne źród-

ła. W przypadku pomp ciepła i kotłów na biomasę wprowadzono obowiązek wyboru urządzeń z listy ZUM. Zastanawiano się nad wymaganiami dla urządzeń z tej właśnie listy oraz nad tym, czy obecny katalog kosztów kwalifikowanych (urządzeń i materiałów) jest wystarczający. Zwrócono uwagę na problem z nielegalnymi modyfikacjami kotłów na paliwa stałe. Zgodnie uznano, że program w przyszłości powinien uwzględniać instalacje hybrydowe oraz niezależnie od technologii promować urządzenia i materiały o wysokiej jakości.